

Konok népség az ír

Martin McDonagh legújabb, *A sziget szellemei* (*The Banshees of Inisherin*) című filmjében egy barátság felbomlásának történetét követhetjük figyelemmel. A rendező a rá jellemző feketehumorral meséli el a szinte napra pontosan száz évvel ezelőtt (az ír polgárháború idején) zajló történetet. A film nézése közben észre sem vesszük, mekkora tragédiá(ka)t láthatunk, mindezt csak a stáblista böngészése közben vagy utána realizáljuk.

McDonagh színházi drámaíróként kezdte figyelemreméltó pályafutását, majd a forgatókönyvek és a filmrendezés műfajában is kipróbálta magát. *A sziget szellemei* is színdarabnak készült, mégpedig egy trilógia befejező

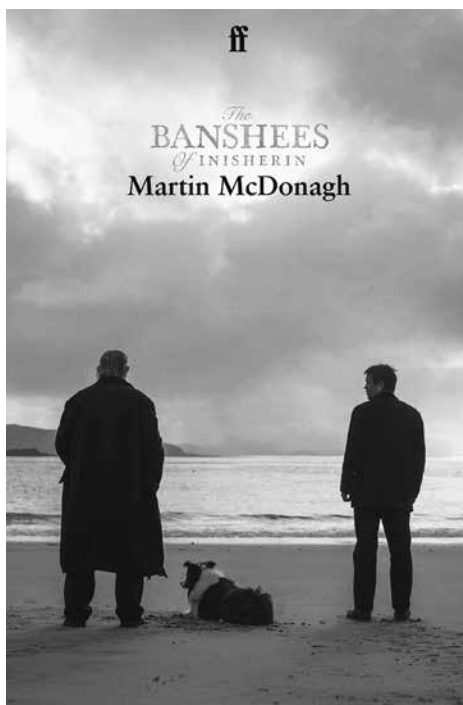
részének, a filmről pedig lerí a szín-padiasság, látva a helyszínt és a kevés szereplőt, de egyáltalán nem válik ez a hátrányává, sőt.

A film eredeti címében a *banshee* az ír folklór (női) szellemalakja, akinek éjjeli siránkozása a közeli halált jelzi, márpedig ez végig ott lebeg a cselekmény, illetve Inisherin szigete fölött. A helyszín az ír szigetektől nem messze található, pár száz lakosú, fiktív szigetcseke.

Történetünkben Pádraic (Colin Farrell) és Colm (Brendan Gleeson) elválaszthatatlan barátok, minden szabadidejüket együtt töltik. Egy nap azonban Pádraic hiába kopogtat legjobb barátja házának ajtaján, hogy együtt menjenek a kocsmába, az nem nyit neki ajtót. Colm azzal indokolja döntését, hogy már nem tart igényt Pádraic barátságára, ezért arra kéri, többet ne szóljon hozzá. A kedves és jólelkű Pádraic értetlenül áll a döntés előtt, és szeretne elfogadható magyarázatot kapni a miéltre, de Colm hajthatatlan, és mivel egykori barátja továbbra is nyüstöli, és nem ért a szép szóból, öncsonkítással próbálja távol tartani magától. Ez a groteszk helyzet további bizarr szituációkat eredményez – McDonagh-tól megszokott módon.

McDonagh 2008-ban bemutatott debütfilmjében, az *Erőszakokban* (*In Bruges*) a két főszereplő között (Colin Farrell és Brendan Gleeson) hasonló volt a kapcsolat.

A sziget szellemeiben rajtuk kívül a két mellékszereplőre is erős hangsúly

kerül. Pádraic testvérével, Siobhánnal (Kerry Condon) él együtt takaros kis házukban, de mikor a nő kitörni vágyik és elhagyja a szigetet, cselekedete bátyja jellemváltozásának egyik alappillére lesz. A falu bolondja, Dominic (Barry Keoghan) szájából hangzanak el egy-egy beszélgetés alkalmával azok a mondatok, amelyek, utólag visszagondolva, a legfontosabbak lehetnek.

A rendező egyik karaktere mellett sem áll ki, nem próbálja egyikük igazát sem legitimálni, mindezt a nézőre bízva. Amit mi, nézők két ember történetén keresztül kicsiben látunk, hasonlóképpen történik nemzetek vagy népcsoportok között is, ugyanolyan következményekkel, begyógyítha-

tatlan sebekkel és az elégtétel utáni vággyal.

A sziget szellemei bizonyítja, hogy McDonagh képes megújulni, de közben megtartja a stílusjegyeit. A film nézése közben nagyokat fogunk kacagni, hogy aztán egy következő pillanatban bűnrösszul érezzük magunkat. Ez az író-rendező eddigi legszemélyesebb, legcsendesebb és egyben legkomorabb darabja. Tele van érzellemmel, miközben nem akar ítélkezni senki felett, csak megmutatja, hogy mennyire groteszk tud lenni egy emberi kapcsolat, és milyen abszurd módon összetett az ember.

Lencar Péter